

Oude Kerk, 30 juni 2024

ds. Johan Meijer

---

gelezen: Marcus 5: 22-43

titel: Een nieuwe lente en een nieuw geluid

preek

*gemeente van onze Opgestane Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God,*

Een nieuwe lente en een nieuw geluid. Dat is de eerste regel van een zeer beroemd geworden tekst van Herman Gorter. Een groot gedicht van maar liefst 4381 versregels, een epos. Mei heet deze tekst, die in maart 1889 verscheen.

Een nieuwe lente en een nieuw geluid. Deze eerste versregel is misschien wel de allerberoemdste regel uit heel de Nederlandse literatuur. Herman Gorter had maandenlang in eenzaamheid aan zijn Mei gewerkt.

Herman Gorter had de lat voor zichzelf heel hoog had gelegd: Mei moest helemaal nieuw zijn, maar ook vergeten herinneringen weer tot leven wekken en het moest vooral de lente en de zomer, de natuur en de zintuigelijke indrukken zo beeldend mogelijk uitdrukken.

Zijn tekst inspireerde ook anderen. Zoals de kerklieddichter Ad den Besten die een groots Paaslied schreef, waarin hij de nieuwe lente en het nieuwe geluid kunstig verwerkte. De nieuwe lente in couplet 1: er is in één bewogen nacht een nieuwe lente ontloken, en het nieuwe geluid in het laatste, het vierde couplet: De morgen is vol nieuw geluid.

En verder gebruikt Ad den Besten beelden van Paulus, uit I Korinthiërs 15, de herrezen Christus als de nieuwe Adam, en Kolossenzen 1, Christus als eerstgeborene van de hele schepping en Christus als eerstgeborene uit de doden. Eerstgeborene, geboortebeelden. Er is een moederschoot waaruit de geboorte plaatsvindt, met zoals bij een reguliere geboorte, eerst het hoofd, dan de rest van het lichaam. Waar Hij, ons hoofd is voorgedaan, is voor het lichaam nu vrij baan naar een bestaan volkomen. De aarde is niet het graf van de dood, maar de schoot van het nieuwe leven, waaruit het leven breekt, het leven brak door aard en steen.

En steeds die beelden van het nieuw begin: een nieuwe lente ontloken, kom uit en word geboren, de hoop herwinnen, bloemen en vogels alles roemt Hem als in den beginne, een morgen vol nieuw geluid.

Aan dit lied moest ik sterk denken bij het lezen en opnieuw tot me door laten dringen van dat wonderbaarlijke verhaal dat we uit Marcus 5 lazen. De opwekking van twee dochters van God. Eén van hen, de jonge vrouw is dochter van Jäirus. De ander is een vrouw die al 12 jaar aan bloedverlies leed en wier bloeding stopt als zij Jezus' mantel aangeraakt heeft.

Jezus is met zijn leerlingen op weg naar het huis van Jäirus, waar zijn dochter op sterven ligt, maar onderweg houdt die ene vrouw hem op. Met als gevolg dat Jezus vertraging oploopt en dat de dochter van Jäirus sterft. Tenminste zo zou je dat uit kunnen leggen en zo wordt het uiteraard ook uitgelegd. Wat moet die vrouw Jezus op te houden, waar haalt zij het recht vandaan om zijn aandacht op te eisen? Ze is toch uitbehandeld? Ze is toch oud? En dat meisje, die dochter van Jäirus is nog jong, met de toekomst voor zich. Die situatie heeft prioriteit, Jezus. Toe nou, loop snel door, voor het te laat is. Maar het is te laat. Het bericht komt: jouw dochter, Jäirus is gestorven.

We weten de afloop van dit verhaal: Jezus doet een beroep op het geloofsvertrouwen van Jäirus, en gaat toch naar zijn huis, samen met Petrus, Johannes en Jacobus. En waar de aanwezigen luid hun rouwbeklag uiten, zegt Jezus: ze slaapt. Maar als Jezus bij haar komt zegt hij in zijn eigen spreektaal, het Aramees: Talita Koem, Meisje ik zeg je: sta op! Het meisje staat op, begint te lopen. Verbazing en blijdschap alom, uit alle wond'ren om u heen spreekt dat God heeft gesproken. En zij leefden nog lang en gelukkig, zo zou je het bijna af kunnen ronden.

Maar dit is een verhaal dat door een evangelist is opgeschreven en die evangelisten vertellen ons geen fabeltjes, maar verkondigen ons over de waarde van een mensenleven. Over de nieuwe lente die mensenkinderen gegund wordt, in dit geval twee dochters van God. Die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben, maar die wel degelijk een verband hebben. Marcus brengt dat verband aan door het getal 12. De dochter van Jäirus is 12 en de vrouw die Jezus aanraakt lijdt 12 jaar aan bloedverlies. Toen Jäirus dochter geboren werd, begonnen de kwalen van de vrouw.

12 is in de joodse traditie een belangrijke leeftijd. In het huis van de synagogeleider Jairus zou de vreugde moeten zijn dat zijn dochter Bath Mitswah geworden was, dochter van de Wet, een vreugdevolle rite de passage, een overgang naar de nieuwe levensfase van het vrouw-zijn, van het huwbaar worden, van het vruchtbaar worden ook. De nieuwe lente, het nieuwe geluid. Maar die lijkt dood te gaan.

In het huis van de vrouw die Jezus aanraakt is de rouw om leven dat uit haar vloeit, al jarenlang. -vooropgesteld dát ze een huis had, dat weren we niet, misschien was ze door het verlies van haar vermogen wel dakloos, we weten het niet. In elk geval horen we wel dat de dochter van Jairus een eigen kamer heeft en dat duidt wel op de luxe van de positie van dochter van een vooraanstaande.

Dus wel degelijk een contrast tussen de beide vrouwen, en de bij de anonieme vrouw was geen enkel medisch resultaat. Van arts tot arts en alleen maar een hele hoop geld verder: niets baat in haar leven en de herfst dreigt winter te worden.

Deze twee dochters van God hebben wel degelijk iets met elkaar te maken, ook al kennen ze elkaar niet. De één heeft naam als dochter van een vooraanstaande, de ander lijkt willekeurig onderdeel van een massa. En uiteraard wekt het wrevel dat Jezus aandacht voor haar heeft, ten koste van het leven van de dochter van Jairus. Maar de boodschap van het Evangelie is dat allen in tel zijn bij God, dat allen dochter en zoon zijn van de Eeuwige. Er wordt niet gekeken naar status of levensfase of levensstaat. De beide dochters worden gered.

De nieuwe lente ontluikt voor haar die de zomer van haar leven niet dreigt te halen en voor haar die al voorbij de herfst lijkt te zijn. Deze Maria en Elizabeth wordt beiden een nieuw leven gegeven, beiden een nieuw perspectief, beiden een nieuwe lente.

Opstanding, want daar gaat het om, is voor ons allen. Jezus is opgestaan voor ons allen. Als hoofd dat als eerste herboren is, neemt hij heel het lichaam, namelijk ons, mee in zijn opstanding. De verbinding met Hem geldt voor heel de schepping. De nieuwe Adam wil van ons allen een nieuwe mens maken. Hij heeft gezegd tegen de dochter van Jairus: Sta op! Hij heeft de vrouw uit de menigte op doen staan en hij heeft ons gezegd: Gij mens, kom uit, open uw dode oren, kom uit het graf dat u omsluit, kom uit en word geboren!

Om vele redenen kunnen wij mismoedig zijn. Kunnen wij bedenken dat ons leven uit ons gevloeid is en de toekomst gesloten is. Dat de kansen verkeken zijn. Dat er geen kans meer is op redding. Maar in de kracht van het evangelie van God mogen wij steeds opnieuw horen dat wij mogen leven met Hem, dat daardoor ons leven niet zinloos is, dat het tevergeefs niet meer is te bloeien en te minnen, in welk seizoen van het leven wij ons ook bevinden. In elke fase van ons leven gunt God ons een nieuwe lente en een nieuw geluid.

Amen

lied 630: 1 allen, 2 vrouwen, 3 mannen, 4 allen.